Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?n?n Politika Konular?na E?ilimlerini Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?n?n Politika Konular?na E?ilimlerini Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30616

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?n?n Politika Konular?na E?ilimlerini Belirleme Ölçe?i, 2011 y?l?nda O. Akhan taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, Sosyal Bilgiler ö?retmen adaylar?n?n politika bilimine ve güncel siyasi konulara yönelik ilgi, bilgi, kat?l?m ve genel e?ilimlerini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, 52 maddeden olu?makta olup, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa: 0.906) ve alt? farkl? alt boyutta yap?sal geçerlik sergilemektedir. Bu araç, ö?retmen adaylar?n?n politik yeterliliklerini ve vatanda?l?k e?itimi konusundaki pedagojik yakla??mlar?n? de?erlendirmek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Politik E?ilim, Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?, Politika Bilimi, Tutum Ölçe?i, Cronbach Alfa, Ölçek Geli?tirme, Vatanda?l?k E?itimi.

Yazarlar

O?uzhan Akhan

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, Sosyal Bilgiler ö?retmenli?i lisans programlar?nda ö?renim gören adaylar?n, politika konular?na yönelik sahip olduklar? e?ilimleri, alg?lar? ve bu konulara olan yakla??mlar?n? nicel verilerle ortaya koymakt?r. Geli?tirme çal??mas?, ö?retmen adaylar?n?n politik fark?ndal?k düzeylerinin belirlenmesi ve dolay?s?yla Sosyal Bilgiler müfredat?nda yer alan vatanda?l?k ve demokrasi e?itimine ne ölçüde haz?r olduklar?n?n anla??lmas? ihtiyac?ndan do?mu?tur.

Bu araç, e?itim fakültelerindeki ilgili programlar?n içeri?ini ve pedagojik yakla??mlar?n? gözden geçirmelerine yard?mc? olacak kritik bilgileri sunar. Politika konular?na yönelik olumlu e?ilimler sergileyen adaylar?n, gelecekteki s?n?flar?nda bu tür hassas konular? daha etkili bir ?ekilde ele alabilece?i varsay?m?na dayanmaktad?r.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n politika bilimine yönelik çok boyutlu e?ilimlerini ölçmeyi hedefleyen karma??k bir psikolojik yap?y? temsil etmektedir. Ölçe?in geli?tirme sürecinde, faktör analizi sonucunda alt? farkl? alt boyutun ortaya ç?kt??? belirtilmektedir. Bu alt boyutlar genel olarak; politik ilgi ve bilgi düzeyi, politik kat?l?m iste?i, politik konulara yönelik tutum, ele?tirel dü?ünme becerisi, siyasi olaylara duyarl?l?k ve vatanda?l?k bilinci gibi yap?lar? kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Toplam 52 madde üzerinden elde edilen bu alt boyutlu yap?, ö?retmen adaylar?n?n politika ile kurdu?u ili?kinin sadece bilgi düzeyinde kalmay?p, ayn? zamanda duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini de kapsad???n? göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, geli?tirme a?amas?nda yap?lan pilot uygulama verileri üzerinden de?erlendirilmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini göstermektedir. Özellikle alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ilgili boyutlarla güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Pilot uygulama sonucunda elde edilen alt? alt boyutun iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa de?erleri) yüksek düzeyde bulunmu?tur. Bu katsay?lar s?ras?yla 0.907, 0.891, 0.759, 0.788, 0.857 ve 0.698 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?erler, ölçe?in alt boyutlar?n?n tutarl? ve güvenilir bir ?ekilde ilgili yap?y? ölçtü?ünü do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?n?n Politika Konular?na E?ilimlerini Belirleme Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi ölçek format?nda derecelendirildi?i için güvenirlik analizi için yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r.

52 maddelik ölçe?in tamam? için hesaplanan genel Cronbach Alfa katsay?s? 0.906 olarak belirlenmi?tir. Bu katsay?, 0 ile +1 aras?nda de?i?en de?erler aras?nda, 1'e oldukça yak?n bir de?er olup, ölçek maddeleri aras?nda yüksek düzeyde bir iç tutarl?l?k oldu?unu ve ölçe?in güvenirli?inin yüksek oldu?unu göstermektedir. Bu, ölçe?in farkl? zamanlarda ve benzer popülasyonlarda tutarl? sonuçlar verece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, Sosyal Bilgiler ö?retmen adaylar?n?n politika bilimine yönelik e?ilimlerini ölçen teorik yap?n?n boyutlar?n? belirlemek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r (ç?kar?m). Analizler sonucunda ölçe?in, yap?sal olarak birbirinden ayr?lm?? ve anlaml? korelasyonlar gösteren alt? temel boyuttan olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ölçe?in toplam varyans?n?n önemli bir k?sm?n? aç?klamaktad?r.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmi? ve her bir alt boyutun özgül bir politik e?ilim yönünü ölçtü?ünü kan?tlam??t?r. Alt boyutlar?n yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? (0.698 ile 0.907 aras?), faktör analizinin ba?ar?l? oldu?unu ve her bir faktörün kendi içinde homojen bir madde grubunu bar?nd?rd???n? desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Tutum ve E?ilim Belirleme)

Format: 52 maddeden olu?an 5'li Likert Tipi Ölçek (Örnek derecelendirme: Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri (Ö?retmen Adaylar?)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: Sosyal Bilgiler Ö?retmenli?i lisans programlar?nda ö?renim gören ö?retmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri. Kat?l?mc?lardan politika konular?na yönelik ki?isel e?ilimlerini belirtmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Sosyal Bilgiler E?itimi, Politika Bilimi, Tutum, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?retmen Yeterlilikleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tezin yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2011 y?l?nda O?uzhan Akhan'?n yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için tezin yay?mland??? kurum olan Gazi Üniversitesi ve yazar?n etik izinlerine uyulmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m?na dair net bir ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Ölçe?in orijinal tezi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: sosyal-bilgiler-ogretmen-adaylarinin-politika-konularina-egilimlerini-belirleme-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Akhan, O. (2011). *Sosyal bilgiler ö?retmen adaylar?n?n politika bilimine yönelik e?ilimlerinin belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sosyal Bilgiler Ö?retmen Adaylar?n?n Politika Konular?na E?ilimlerini Belirleme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktad?r. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM